

El Parlament de Catalunya:

1. Acorda demanar la dimissió de la Consellera Silvia Paneque, per la mala gestió (comunicativa, informativa i de resposta urgent) en la gestió de les incidències a la xarxa ferroviària d'aquesta legislatura. En cas de no dimitir, demana que el president cessi la Consellera o assumeixi com a propi la manca de fiscalització a ADIF i RENFE, la mala gestió i comunicació en detriment de la ciutadania davant les incidències constants a la xarxa ferroviària de Catalunya.
2. Expressa el condol per la mort del maquinista en pràctiques en l'accident de la línia R4 a Gelida i el desig per una ràpida recuperació a totes les persones ferides; així com trasllada el suport als treballadors i treballadores del servei ferroviari i d'emergències. De la mateixa manera, expressa el condol per les víctimes de l'accident ocorregut a Adamuz (Andalusia) pel descarrilament de dos trens d'alta velocitat.
3. Constata que l'Estat espanyol ha infrafinançat la xarxa ferroviària catalana al llarg de les darreres dècades, de forma especial en el cas del sistema de Rodalies de Catalunya.
4. Constata que la crisi ferroviària originada arran de l'accident de l'R4 a Gelida i seguit per múltiples incidències i riscos detectats en la infraestructura ferroviària té com a origen principal la manca de manteniment per part d'Adif i no per la borrasca Harry, si bé el nou règim climàtic és un factor important a tenir en compte preventivament durant les pròximes dècades.
5. Constata que la liberalització dels serveis ferroviaris dictada per la Unió Europea i la consegüent aplicació estricta per part de l'Estat espanyol a principis de segle, amb la separació de l'administració de la infraestructura i l'operació dels serveis entre dues empreses diferents (Adif i Renfe) amb greus mancances de coordinació i que han desatès els serveis de rodalia i regionals, és un factor que s'afegeix a la manca d'inversió de l'Estat a Catalunya entre les causes de l'actual crisi ferroviària. La liberalització i la consegüent separació entre administració de la infraestructura i operació dels serveis no té com a objectius prioritaris la seguretat i la qualitat del servei públic, mentre que contrasta amb l'èxit en la gestió integrada de la xarxa de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya.
6. Manifesta que l'Estat espanyol, a través d'Adif, ha fet un manteniment negligent de la infraestructura fins al punt de comprometre'n la seguretat a múltiples punts arreu de la xarxa ferroviària catalana, molts dels quals ni tan sols havien estat detectats fins que se n'ha fet una revisió exhaustiva i urgent que ha requerit la intervenció de recursos de la Generalitat, com els de l'ICGC i la DGIM.
7. Constata que l'anomenat "traspàs integral" acordat actualment, pel que fa a l'operació del servei, manté Renfe amb la majoria del capital de la nova empresa mixta Rodalies de Catalunya SME, SA, on la Generalitat no té una majoria suficient per prendre decisions que es considerin estratègiques; i pel que fa a la infraestructura, no planteja cap horitzó en què la xarxa ferroviària sencera es pugui arribar a traspassar a la Generalitat sinó, en el millor dels casos, certs trams d'algunes línies on, tot i així, Adif

seguiria fent-se càrrec d'una part de la gestió. Per tant, denuncia que no es tracta d'un traspàs que respongui a la voluntat real de donar poder decisiu a la Generalitat.

8. Constata que la independència és l'única via per assolir la titularitat i la gestió 100% catalana i pública del sistema de Rodalies de Catalunya, tant en l'administració de la infraestructura de la xarxa ferroviària sencera com en l'operació del servei.
9. Constata que el Pla de Mesures Urgents a Rodalies de Catalunya, presentat al gener de 2025 pel Govern i Renfe, tenia la millora a curt termini de la informació i atenció a les persones usuàries com un dels objectius principals i aquest, clarament, no s'ha complert. Així mateix, denuncia que Renfe i Adif releguen les tasques d'informació i atenció a les persones usuàries en molt bona part a empreses filials com LogiRAIL o externes, que precaritzen el personal que hi treballa i, en nombroses ocasions, no garanteixen els drets lingüístics de les persones usuàries.

El Parlament de Catalunya insta al Govern de la Generalitat a:

10. Que es dugui a terme una auditoria independent de l'estat de la infraestructura de la xarxa ferroviària del sistema de Rodalies de Catalunya i exigir a Adif que se n'intensifiqui el manteniment que en fa, actuant per emergència en tots els punts crítics detectats -en els quals, en alguns casos, fa mesos o anys que hi ha Limitacions Temporals de Velocitat- i implementant un pla de manteniment preventiu que en garanteixi una revisió permanent. L'administrador de la infraestructura hauria de tenir prou mitjans propis per dur a terme tasques com el manteniment ordinari, en comptes d'externalitzar-les sistemàticament com ha fet Adif.
11. Publicar periòdicament les dades de manteniment i incidències (punts crítics, actuacions previstes i executades, afectacions i mesures correctores) a la infraestructura de la xarxa ferroviària, amb l'objectiu d'oferir transparència sobre la seva seguretat i treballar, així, per recuperar la confiança de les persones usuàries en el servei que els darrers esdeveniments han fet perdre significativament.
12. Reclamar i treballar per a l'establiment d'un canal directe i traçable entre Adif i els ens locals, perquè aquests puguin comunicar incidències i riscos que detectin i Adif els respongui amb terminis clars d'inspecció i actuació. Aquesta interlocució no ha de traslladar la responsabilitat als Ajuntaments, sinó garantir una resposta executiva per part d'Adif.
13. Reorientar les actuacions del període 2026-2030 del Pla de Rodalies per prioritzar i donar encara més pes a les vinculades amb el manteniment, l'augment de capacitat a la xarxa i l'accessibilitat i tenint en compte el nou règim climàtic, en detriment de les actuacions que no tenen efectes positius directes sobre el funcionament del sistema ferroviari o que, en realitat, es tracta d'actuacions del Corredor Mediterrani.
14. Publicar el document complet del Pla de Rodalies 2026-2030, que hauria d'incloure el pla d'explotació, i fer-ne públic el balanç de l'execució de les inversions de forma semestral, amb detall de cada actuació prevista.
15. Treballar amb l'administrador de la infraestructura i l'operador del servei per adoptar, a la xarxa de Rodalies de Catalunya, protocols com els que existeixen a la xarxa de

FGC davant de riscos de protecció civil que permetin donar una resposta proporcionada, evitant que la solució per defecte o que es prengui de forma improvisada sigui “aturar-ho tot” sense una resposta suficient per a la mobilitat quotidiana, amb un pla de continuïtat del servei que, en cas d’afectacions greus, activi alternatives eficaces (serveis alternatius per carretera, coordinació intermodal i informació clara).

16. Dur a terme, conjuntament amb l’operador dels serveis de Rodalies, un contracte marc que permeti disposar d’autobusos de guàrdia per a la prestació àgil de serveis alternatius en cas de talls ferroviaris a la xarxa de Rodalies de Catalunya i regionals per incidències. El finançament d’aquest contracte ha d’anar a càrrec de l’Estat, de manera que se sumi a la seva aportació per a la prestació dels serveis ferroviaris.
17. Estudiar la possibilitat de crear un operador públic de transport col·lectiu de viatgers per carretera, ja sigui amb la constitució d’una nova empresa pública o integrat dins d’una empresa pública ja existent com FGC, que pugui fer-se càrrec, entre d’altres, de la prestació de serveis alternatius per carretera en situacions d’afectació a la xarxa ferroviària.
18. Reclamar a l’Estat el rescabament de tots els sobre costos a què la Generalitat hagi hagut de fer front durant la crisi a Rodalies iniciada al gener de 2026: serveis alternatius per carretera, reforços de línies regulars de bus interurbà i dels serveis de FGC, dèficit tarifari per la gratuïtat d’un mes del servei de Rodalies, aixecament de barreres de la C-32 al Garraf, contractació d’informadors i mobilització de recursos propis de l’ICGC i la DGIM, entre d’altres.
19. Reclamar a l’Estat que, per la seva responsabilitat en mal funcionament continuat de Rodalies de Catalunya, es faci càrrec dels costos dels serveis d’autobús interurbà que la Generalitat ha hagut d’anar creant els darrers anys per oferir una alternativa fiable a múltiples trajectes que s’haurien de poder fer en tren, de manera que la Generalitat no hagi finançar-los ni amb pressupost propi, ni amb diners del Fons Climàtic, que s’haurien de poder dedicar a les iniciatives per a les quals es va crear el fons.
20. Permetre l’ús de línies regulars d’autobús de titularitat de la Generalitat i serveis operats per FGC amb títols propis de Rodalies de Catalunya quan en un tall en el servei de Rodalies no s’ofereixi un servei alternatiu específic i reclamar-ne a l’Estat el rescabament del dèficit tarifari.
21. Treballar perquè la informació dels canals oficials de Rodalies (web, aplicació mòbil, megafonia, pantalles, xarxes socials, etc.) sigui unívoca, i que en cas d’incidències s’expliqui què succeeix, quin impacte té sobre el servei, quines alternatives concretes hi ha -també quan aquestes són a partir línies de bus regulars de la Generalitat-, el temps estimat de resolució i estigui constantment actualitzada. Cal evitar donar informacions contradictòries (molt especialment, quan es donen per part d’Adif i Renfe), incompletes o intermitents.
22. Garantir que les persones informadores de les estacions de Rodalies de Catalunya comptin amb tota la informació necessària per dur a terme satisfactòriament la seva tasca, tant pel que fa als serveis alternatius específics que pugui haver-hi com també en relació a les alternatives a partir de la resta de serveis de transport públic.

23. Aclarir si el manteniment del mur de contenció que va causar l'accident de l'R4 a Gelida era responsabilitat del mantenidor de la línia ferroviària o bé del de l'AP-7 i, en aquest darrer cas, si la investigació determina que hi va haver una negligència en la construcció o en el manteniment del mur durant el període previ al 2021, demanar responsabilitats a ACESA/Abertis com a concessionària de l'autopista fins aleshores.
24. Manifestar públicament la poca agilitat del govern espanyol per complir els terminis a què es compromet per a la redacció i aprovació dels Estudis Informatius pendents a la xarxa ferroviària catalana i denunciar el canvi de criteri que ha tingut en la quadruplicació de vies del tram El Prat de Llobregat-Castelldefels i en el desdoblament Mollet del Vallès-Parets del Vallès, on quan ja s'havien iniciat els tràmits per redactar els projectes constructius corresponents ara el Ministeri de Transports i Mobilitat Sostenible fa redactar un Estudi Informatiu, dilatant encara més la seva execució.
25. Emplaçar el Ministeri de Transports i Mobilitat Sostenible a aprovar definitivament l'Estudi informatiu de l'estació intermodal del Camp de Tarragona, ubicada a la intersecció entre el Corredor Mediterrani i la línia convencional entre Tarragona i Reus i el futur traçat del tramvia del Camp de Tarragona, al terme municipal de Vila-seca, després que ja hagin passat 2 anys d'ençà de l'aprovació provisional.
26. Instar Adif a dur a terme amb celeritat els estudis previs per als futurs intercanviadors ferroviaris de Volpelleres i Hospital General, en coordinació amb la Generalitat, per tal de permetre a la Generalitat la redacció dels projectes constructius i la licitació i execució de les obres previstes al conveni.
27. Ser conseqüent amb el nou règim climàtic i, per tant, prioritzar les inversions necessàries a la xarxa ferroviària i el conjunt del transport públic i deixar d'apostar per actuacions com l'ampliació de l'aeroport del Prat, l'ampliació de carrils a la xarxa viària i la construcció de noves autopistes.
28. Reclamar el traspàs de la titularitat i del 100% dels actius de la infraestructura de tota la xarxa ferroviària catalana (actualment titularitat d'Adif) i de l'operació del servei (actualment prestat per Renfe) a la Generalitat de Catalunya, amb el corresponent finançament, així com la inversió pressupostada però no executada durant les darreres dècades.
29. Dotar Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya, com a empresa catalana i pública, dels recursos necessaris amb la finalitat que pugui assumir l'operació de més serveis de Rodalies de Catalunya (sense que això impliqui fer un ús ineficient de la capacitat de la xarxa ferroviària), tal com properament ho farà a l'RL3 i l'RL4 de la rodalia de Lleida, i també n'assumeixi la gestió integral de les estacions.
30. No consentir, en qualitat de titular del servei de Rodalies de Catalunya, que el titular de la infraestructura i l'operador del servei -siguin els que siguin en cada línia i moment- tinguin mancances de coordinació o de qualsevol tipus que facin comprometre la seguretat i la qualitat del servei, i ho denunciï públicament en cas que això torni a passar.

